

## บทที่ ๕

### สรุป

อีกปัญหาหนึ่งที่ยังคง เหลืออยู่ก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับประเภทของการอ้าง เหตุผลสนับสนุน (ดูหน้า ๓๗) ในเรื่องนี้ เป็นสิ่งที่ไม่ชัดเจนว่า ทฤษฎีของไควนอยู่ในการอ้าง เหตุผลสนับสนุน ความเชื่อประเภทใด เขาได้รวมเอาข้อความ เช่น "ฉันได้รับปรากฏอย่างแดง" (I am appear redly to) ซึ่งชิลล์มบอกว่า เป็นข้อความพื้นฐาน เข้าไว้ในทฤษฎีของเขาหรือไม่

ชิลล์มสร้างข้อความซึ่งอยู่ในรูปประเภท "ฉันได้รับปรากฏอย่างแดง" (ก) เพื่อเอาไว้ แสดงสิ่งที่ประสาทสัมผัสโดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของสิ่งภายนอก มีสิ่งที่สีแดงหรือไม่เป็นอีก เรื่องหนึ่ง ฉันอาจได้รับปรากฏอย่างแดงในฝันได้โดยไม่ทำให้ (ก) เท็จ ข้อความนี้ไม่เหมือนกับ "ฉัน เห็นสีแดง" เพราะโดยทั่วไปเราอาจเข้าใจ "ฉันเห็นสีแดง" ได้ในทั้งสองแง่คือ มีสีแดงให้ เห็นหรือไม่สนใจว่ามีสีแดงให้ เห็นหรือไม่ ถ้าเข้าใจว่ามีสีแดงให้เห็น ข้อความ "ฉันเห็นสีแดง" ก็มีข้อความอื่นมาเป็น เหตุผลสนับสนุน ข้าพเจ้าคิดว่าขึ้นอยู่กับสีแดงนั้นอยู่ที่ไหน ถ้าไปเห็นสีแดงอยู่ บนภา เราอาจไม่เชื่อได้ว่า เห็นสีแดง เพราะเราเชื่อว่ากาทุกตัวสีดำ ไปเห็นสีเขียวในป่า เราก้อาจเชื่อได้ว่า เห็นสีเขียว เพราะในป่ามีต้นไม้ และต้นไม้มีใบสีเขียว

แต่ถ้าเข้าใจ "ฉันเห็นสีแดง" ในแง่ไม่มีสีแดงให้เห็น หรือไม่สนใจว่าจะมีสีแดงให้เห็น หรือเปล่า ความหมายก็เหมือนกับ (ก) ซึ่งก็มีความหมายคล้าย ๆ กับ "ฉันรู้สึกว่ามีสีแดง" (ข) ข้อความนี้ไม่ได้บ่งว่ามีสีแดงให้เห็นจริง ๆ แต่ที่แน่นอนก็คือประสาทตาของฉันรับสีแดง ที่นี้พอเราบอกว่า "ฉันเชื่อว่า 'ฉันรู้สึกว่ามีสีแดง'" คำว่า "เชื่อ" นี้มีการอ้าง เหตุผลสนับสนุน ได้อย่างไร ข้าพเจ้าคิดว่าเราไม่ต้องอาศัยข้อความอื่นใดมาเป็น เหตุผลสนับสนุน เราเชื่อ (ข) อย่างมีเหตุผลสนับสนุนได้ เพราะเรารู้สึกว่าเห็นอย่างนั้นเหมือน ๆ กับรู้สึกหนาว เราอาจรู้สึกหนาวเพราะอะไรก็ได้ อาจจะเป็นเพราะอุณหภูมิภายในห้องที่เราอยู่สูง ๑๕° ซ หรือเพราะ เรากำลังเป็นโรคทางจิต ข้อความแบบ (ข) นี้ไม่เกี่ยวอะไรกับโลก พูดเช่นนี้อาจจะฟังดูแปลก เพราะอย่างน้อย "สีแดง" ก็เป็นคำเกี่ยวกับการสังเกต (observation term) แต่แม้ว่าจะมี "สีแดง" ปรากฏอยู่ใน (ข) ก็ตาม (ข) ก็ไม่ได้พูดถึงโลก (ข) กำลังพูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ในตัวคนซึ่งไม่เกี่ยวกับความมีอยู่ของโลกภายนอก ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่า ข้อความที่บอกว่าฉันไม่มีอยู่ แต่ฉัน เห็นสีแดง เป็นข้อความที่มีความขัดแย้งในตัวเองหรือไม่ แต่ที่แน่ใจก็คือ เราอาจเป็นเพียง สิ่งเดียวที่มีความมีอยู่ในจักรวาลได้ และเรามีความรู้สึกว่า เห็นสีแดง

ดังนั้น ข้อความอย่าง (ก) หรือ (ข) ถึงแม้ว่าจะนับได้ว่าเป็นข้อความพื้นฐานก็ตาม แต่ข้อความแบบนี้ไม่เกี่ยวอะไรกับโลก เราจะใช้ข้อความที่ไม่ได้พูดถึงโลกไปเป็น เหตุผลสนับสนุน ข้อความที่พูดถึงโลกได้อย่างไร

ในขอบเขตของการวิจัย (ดูบทที่ ๑) ข้าพเจ้าได้กำหนดไว้แล้วว่าจะพูดถึงแต่ข้อความ ที่เกี่ยวกับโลก ในเมื่อข้อความอย่าง (ก) หรือ (ข) ไม่เกี่ยวอะไรกับโลก เราก็ต้องตัดข้อความ นี้ออกไปจากทฤษฎี ซึ่งทำให้ทฤษฎีการอ้าง เหตุผลสนับสนุนความเชื่อที่ดีที่สุดในเวลานี้ก็คือ ทฤษฎี การอ้าง เหตุผลสนับสนุนแบบอนุมูลฐานนิยมประเภทที่หนึ่ง กล่าวคือ สำหรับทุกข้อความ P ไม่มีกรณี ที่ P เป็นข้อความพื้นฐาน และทุกข้อความ P นี้มีการอ้างเหตุผลสนับสนุนโดยไม่อาศัยข้อความ พื้นฐาน

ในการทำวิธานนิพนธ์ในเรื่องนี้ ก็ยังอาจจะมีปัญหาหนึ่งที่ทำให้สงสัยได้ กล่าวคือ ในการวิเคราะห์ เรื่องการอ้าง เหตุผลสนับสนุนความเชื่อนี้ ตัวข้าพเจ้าเองในฐานะผู้วิเคราะห์ ก็มีระบบการอ้างเหตุผลสนับสนุนความเชื่อของตัวเองอยู่ ปัญหาก็คือข้าพเจ้าใช้ระบบการอ้างเหตุผล สนับสนุนความเชื่ออะไรมาวิเคราะห์ปัญหาการอ้างเหตุผลสนับสนุนความเชื่อ และการทำเช่นนี้เป็น สิ่งที่ทำได้หรือไม่ ข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่สำหรับในที่นี้ขอให้อธิบายว่า เป็นการพยายามที่จะให้เห็น ปัญหาได้ชัดยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย